

BELEIDSPLAN 2015 -2020

Historisch Genootschap Beemster (HGB)

Hoe zien wij ons zelf in de wereld van morgen?

Inhoud:	pagina:
1. Inleiding	2
2. Leeswijzer	2
3. Missie	3
4. Visie	3
5. Middelen	4
6. Beschouwing van de huidige middelen	5
7. Toekomstige ontwikkelingen	10
8. Beleidsvoornemens voor de periode 2015 – 2020	14
9. Tot slot	16
Bijlage, organogram HGB	16

VERSIELIJST:

Versie 10.1

Versie 10.2

Versie 10.2b

Op 9 december 2014 heeft de Werkgroep HGB Beleidsplan deze versie goedgekeurd.

Op 12 januari 2015 behandeld in het HGB bestuur, na geringe aanpassingen, akkoord bevonden.

Opmerkingen uit bestuursvergadering 12-01-2015 verwerkt.

1. Inleiding

Uit de HGB bestuur beleidsvergadering van 16 oktober 2013 is naar voren gekomen dat het tot nu toe gehanteerde beleidsplan naar de toekomst de lading niet meer dekt.

In het huidige beleidsplan worden veel zaken genoemd die te maken hebben met uitvoering en afspraken welke in feite thuis horen in een huishoudelijk reglement. Wat we in de toekomst willen staat nauwelijks omschreven.

Afgesproken is dat het beleidsplan vervangen wordt door een nieuw beleidsplan waarin de ambities voor de toekomst van het HGB bestuur zijn vastgelegd.

Uitgangspunt is dat het nieuwe HGB beleidsplan valt binnen de nu geldige statuten, inclusief de nu gehanteerde missie, visie en middelen. Een voortvloeisel is dat een aantal zaken in een huishoudelijk reglement geregeld moeten worden. Uit dit beleidsplan zal blijken dat er veel zaken spelen. Een begrippen-c.q. actielijst met uitleg is noodzakelijk. Door deze drie eenheid zal er duidelijkheid en eenheid in visie, missie, middelen en taken komen. Aan het eind van deze rapportage zal hieraan aandacht worden besteed.

In de Algemene leden Vergadering van 26 maart 2014 is door het HGB bestuur de uitgangspunten voor het nieuwe beleidsplan gepresenteerd en besproken.

De vergadering heeft zijn goedkeuring gegeven aan de gepresenteerde uitgangspunten en de opdracht verstrekt het beleidsplan verder uit te werken. Uit de leden is hiervoor een werkgroep geformeerd.

De werkgroep heeft aan het HGB bestuur een voorstel gedaan. Op 12 januari 2015 heeft het HGB bestuur dit voorstel besproken en na enkele kleine aanpassingen geaccordeerd. In de komende algemene ledenvergadering van 2015 zal het HGB bestuur haar beleidsplan verder toelichten.

2. Leeswijzer

De hoofdstukken 3 en 4 geven een overzicht van de missie en de visie van het HGB.

Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de huidige middelen.

In hoofdstuk 6 worden de middelen beschouwd.

In hoofdstuk 7 wordt het geschetste perspectief verder uitgewerkt in een aantal toekomstige ontwikkelingen. Hier worden de keuzes voorgesteld.

Deze ontwikkelingen worden beschreven in vijf paragrafen:

- 7.1 Perspectief schets voor de huidige middelen en de te verwachten situatie in 2020
- 7.2 Vastleggen van de historie van de Beemster
- 7.3 Ontwikkelingen in samenwerking met andere partijen
- 7.4 Informatie locatie, het bezoekerscentrum
- 7.5 Toekomstige beleidsontwikkelingen HGB op gebied van samenwerking

Hoofdstuk 8 beschrijft de beleidsvoornemens voor de periode 2015-2020.

Hoofdstuk 9 is de verantwoording van de stellers van deze notitie.

In de bijlage, zie de laatste pagina, toont het organogram van de huidige verenigingsstructuur.

Het verschil tussen missie en visie

Een missie is waarvoor we staan, een visie is waarvoor we gaan. De missie heeft te maken met waarden en identiteit. Wie zijn we, wat zijn onze waarden, hoe willen we met onze "klanten en medewerkers" omgaan? Een visie geeft aan: hoe gaan wij de wereld van morgen beïnvloeden zodat wij succes hebben?

3. Missie

- Het opwekken van belangstelling voor cultuurhistorie en de cultuurhistorische waarden in het algemeen en in het bijzonder die van de Beemster.
- Het aanmoedigen van de studie naar en het verspreiden van kennis over de geschiedenis van de Beemster
- Het bevorderen van het waardebesef met betrekking tot het historisch erfgoed in de ruimste zin van het woord
- Het vormen van ontmoetingspunten voor allen die zich bij de geschiedenis van de Beemster betrokken voelen. Dit wordt tot uitvoering gebracht door de beide musea, de afdeling Erfgoed, door lezingen en bijeenkomsten
- Het bevorderen van participatie, gericht op de activiteiten die voor het historisch erfgoed van belang zijn.
- De voorwaarden scheppen tot het beheren en behouden van roerende en onroerende goederen, die een belangrijk deel uitmaken van het historisch erfgoed van de Beemster

Het Historisch Genootschap Beemster is een maatschappelijke organisatie zonder enig winstoogmerk.

Voor wie doen wij het?

- Voor de leden van het Historisch Genootschap Beemster
- Voor de bevolking van de Beemster en de regio
- Voor nationale en internationaal geïnteresseerden in het cultureel erfgoed van de Beemster en voor haar bezoekers

4. Visie

- Verdieping, ontwikkeling en uitbreiding van de huidige activiteiten gericht op het behoud, de ontwikkeling van en de promotie van het Beemster cultureel erfgoed.
- Het doen van onderzoek naar de Beemster cultuurhistorie, niet alleen gericht op het verleden maar ook op het heden en naar de toekomst.
- Het stimuleren van visieontwikkeling ten aanzien van de Beemster als cultureel-historisch gegeven, Wereld Erfgoed en de actuele maatschappelijke betekenis daarvan nu en in de toekomst. Respectvolle omgang met cultuurhistorische waarden binnen maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen. Niet door een veto uit te spreken over veranderingen, ook niet door het verleden onder te schoffelen, maar door te zoeken naar wederzijds profijt. De strategie die hierbij past is die van behoud door ontwikkeling. In deze nieuwe ontwikkelingsgerichte strategie vormt de cultuurhistorie het uitgangspunt. Met een tweeledig doel: verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en behoud van het cultuurhistorisch erfgoed.
- Nauwe samenwerking met organisaties welke gericht zijn op cultuurhistorie, recreatie en promotie van de Beemster zoals de Stichting Wereld Erfgoed, Vereniging Beemsters Welvaart, Stichting Plattelandsvernieuwing Beemster etc. is een voorwaarde om deze visie in de komende decennia vorm te geven.
- Het ontwikkelen en operationeel maken van activiteiten welke een betrouwbare en regelmatige bron van inkomsten genereren is noodzakelijk om de omschreven missie en visie te verwezenlijken. Samenwerking met commerciële bedrijven en instellingen is hiervoor een optie. Deze activiteiten moeten altijd de kernwaarden van de geformuleerde missie ondersteunen en in zich hebben. Zie hiervoor hoofdstuk 6, Toekomstige ontwikkelingen.

5. Middelen

Welke middelen hebben we om onze missie en visie te realiseren?

- Vrijwilligers
Dit zijn alle “werkenden” binnen de HGB organisatie, bestuursleden, medewerkers afdelingen en stichtingen en de andere geledingen. Zij voeren het HGB beleid uit.
- Afdeling Museum Betje Wolff
Laat in stijlkamers 400 jaar Beemster geschiedenis zien en verzamelt objecten, verzorgt een jaarlijks wisselende tentoonstelling
- Afdeling Agrarisch Museum Westerhem
Laat het agrarische leven rond 1930 zien, verzamelt objecten en verzorgt een jaarlijkse wisselende tentoonstelling
- Afdeling Beemster Erfgoed
*Platform zijn voor de ruimteontwikkelingen in de Beemster, getoetst aan de cultuurhistorie (huidige opdracht)
Studie en onderzoek, educatie, verzamelen niet museale objecten, Beemster historie (staat niet als taak omschreven, wordt wel uitgevoerd)*
- Stichting Beheer Gebouwen
Onderhoud en beheer van de onroerende eigendommen van het HGB
- PR commissie
Verzorgt: contact pers, lezingen en filmmiddagen, uitgave actueel, onderhoud de website
- Periodieken
Zelfstandige redactie verzorgt de uitgave van de Nieuwe Schouwschuit
- Participatie met andere organisaties
Samenwerken (organisatorisch en uitvoerend) en samen gaan met andere organisaties
- Gelieerde organisaties
Stichting Simon de Heer, Stichting tot behoud van molen “De Nachtegaal” en de stichting tot behoud van de Weegbrug.

Noot:

De huidige **Missie, Visie en Middelen**, zoals hiervoor omschreven en in hoofdstuk 6 beschouwd worden, zijn leidend in het nieuwe beleidsplan. Uitgangspunt is dat de Missie, Visie en Middelen niet aangepast worden.

6. Beschouwing van de huidige middelen

Per bovengenoemd onderdeel uit middelen stellen we de volgende vragen:

- Doen we het goed?
- Wat willen we?

Het verzamelen, in stand houden, exposeren en onderhouden van datgene, wat uit cultuurhistorisch oogpunt van waarde is

Doen we dit nu goed? → Redelijk
<p><i>Het verzamelen gaat, wat betreft de museale activiteiten, goed. Het verzamelen van niet museale objecten (zoals foto's, boeken, documenten, et c de niet museaal gebonden Beemster cultuurhistorische objecten) krijgt nog een juiste vorm en inhoud.</i></p> <p><i>Gezien de leeftijd van menig Beemsterling bestaat de kans, dat de komende jaren veel interessante objecten aan het HGB aangeboden gaat worden. Er zal aandacht moeten zijn voor de toekomstige historie door het verzamelen van huidige interessante objecten en gegevens.</i></p>
Wat willen we?
<p><i>De registratie van alle objecten wordt samengevoegd en gecentraliseerd zodat een ieder die daar belang bij heeft kan beschikken over de totale inventaris van het HGB.</i></p> <p><i>Verzamelen van allerlei interessante (Beemster) zaken, zowel in objecten, geschriften, beelden en geluid. Het doel is dat te kunnen gebruiken voor museale doeleinden, studie en bewaren voor het nageslacht. Het onderbrengen van deze zaken in een "Beemstermuseum" zou de ultieme vorm van tentoonstellen kunnen zijn. Hierbij mag de identiteit van de huidige musea niet vergeten worden. Voor het tentoonstellen van niet musea gebonden objecten moet een oplossing gevonden worden. (Zie afdeling Beemster Erfgoed)</i></p>

Het behartigen van die culturele belangen welke voor het heden en de toekomst, in verband met vorenstaande, van waarde kunnen worden geacht

Doen we dit nu goed? → Redelijk
<p><i>Het uitdragen van de kennis over ons cultuurhistorisch erfgoed is een goede aanvulling zijn voor burgers, bedrijven en overheden.</i></p> <p><i>Door de deze cultuurhistorische belangen aan te vullen met de belangen die gemoeid zijn op het vlak van ruimtelijke ordening wordt het gehele gebied van de cultuurhistorie bereikt.</i></p>
Wat willen we?
<p><i>Naast de beide musea de afd. Beemster Erfgoed een sterke rol geven in het uitdragen van de cultuurhistorisch erfgoedwaarden.</i></p> <p><i>Een duidelijker gezicht naar buiten en erkenning door de diverse overheden.</i></p>

Het bijeen brengen van gelden voor het doel van de vereniging

Doen we dit nu goed? → Gevaar voor de (nabije) toekomst
<i>Tot op heden is dit in alle redelijkheid goed gelukt. Voor de toekomst baart dit zorgen. Subsidies, sponsoring, entreegelden en contributies lopen terug. Vooral het onderhoud van de gebouwen is een zorgenpost. Er zullen wegen gezocht worden om meer financiën te generen, de kosten in de hand te houden en tot een efficiëntere bedrijfsvoering te komen. Mogelijk dat er gekeken gaat worden naar een bredere exploitatievorm van de locaties en de gebouwen.</i>
Wat willen we?
<i>Meer geldstromen van bezoekers en derden om de teruglopende subsidie te compenseren. De exploitatie van de gebouwen en de musea veilig stellen. De overige HGB activiteiten kunnen uitvoeren. Vrijwilligers betrekken en eventueel ondersteuning, opleidingen etc. aanbieden.</i>

Andere wettelijke middelen, die aan het doel van de vereniging bevorderlijk kunnen zijn

Doen we dit nu goed? → Redelijk
<i>Archeologisch onderzoek, zoals gedaan bij de kerk en de molen, zijn hiervan voorbeelden. Hiermee wordt het HGB positief op de kaart gezet. Er zijn meer van dit soort activiteiten te ontwikkelen. Hiermee wordt het HGB voor een grotere groep leden, vrijwilligers en anderen een interessante vereniging. Dat kan leiden tot extra inkomsten.</i>
Wat willen we?
<i>Meer betrokkenheid bij diverse historische onderzoeken door derden zoals Rijks, Provinciale en Gemeentelijke overheden. Bij voorkeur in de beginfase, en niet als het project al helemaal bepaald is.</i>

Vrijwilligers

Doen we dit nu goed? → Ja
<i>Zonder vrijwilligers bestaat er geen HGB. Het HGB gaat redelijk goed om met zijn vrijwilligers. Het is een knelpuntje dat sommige vrijwilligers geen HGB lid zijn. Deze argumentatie is begrijpelijk maar niet wenselijk. Voor de meeste vrijwilligers is hun taak ook hun hobby. Het "verplichte", vooral bij de musea, is soms een knelpunt. Grotendeels doen we het goed, al is de vergrijzingen een gebrek aan vernieuwing een zorg.</i>
Wat willen we?
<i>Continuïteit van het aantal vrijwilligers. Zoveel mogelijk rekening houden met de wensen van de vrijwilligers door maatwerk te leveren. Wel meegeven dat "vrijwillig" niet "vrijblijvend" is. Dit betekent dat we ook van vrijwilligers verwachten dat ze gemaakte afspraken nakomen. De vrijwilligers meer kunnen bieden op het gebied van ondersteuning. Vooral in een jongere leeftijdsgroep vrijwilligers werven en de taken op hen afstemmen. Meer project gericht met overzichtelijke projecten en een duidelijk <u>begin- en einddatum</u>. <u>Het moet duidelijk worden dat vrijwilligerswerk een zinvolle vrijetijdsbesteding is met een hoog sociaal karakter.</u></i>

Afdeling Museum Betje Wolff

Doen we dit nu goed? → Ja
<i>Ja. Betje Wolff is een bekend museum met een gevestigde naam. De plek is uniek en karakteristiek. De toegankelijkheid is niet optimaal. Minder belangstelling door jeugd en de groep tot 40 jaar.</i>
Wat willen we?
<i>Dit museum behouden en mogelijk uitbreiden. Goed inpassen in een mogelijk Beemstermuseum. Samenwerking met anderen. Het betrekken van scholen door middel van projecten, leerprogramma's, workshops etc. Betere toegankelijkheid en een kleine restauratieve voorziening.</i>

Afdeling Agrarisch Museum Westerhem

Doen we dit nu goed? → kan beter
<i>Westerhem is een van de vele agrarische musea in Noord-Holland en Nederland. Het onderscheid zich niet van de anderen. Vooral veel waardering door ouderen uit de omgeving. Een bron van herkenning. Te onbekend buiten de Beemster en trekt daarom te weinig bezoekers aan. Het is niet onderscheidend.</i>
Wat willen we?
<i>Meer bekendheid en bezoekers. Onderscheidend van de andere agrarische musea. Aanvullen met de Beemster geschiedenis. Omvormen tot een Beemstermuseum waar het agrarische gedeelte een prominente plaats behoudt. De ruimte op complex Westerhem efficiënter gebruiken door het uitbreiden van de ruimtes waardoor er meer expositieruimte ontstaat en een ruimte voor de verkoop van merchandisingproducten alsmede een kleine restauratieve voorziening. Goed samenwerken met Betje Wolff en anderen.</i>

Afdeling Beemster Erfgoed

Doen we dit nu goed? → kan beter
<i>Grotendeels wel, al voeren ze een andere taak uit dan de in hun richtlijnen voor deze afdeling is omschreven. De afdeling treedt beperkt naar buiten waar door bekendheid en de juiste waardering ontbreekt. Wat tot nu toe is gedaan staat als een huis. De rol van een traditionele historische vereniging ligt op hun schouders maar is niet gedefinieerd en daardoor onvoldoende en niet gestructureerd ingevuld. Van buitenaf wordt deze afdeling te veel als "actievoerend" gezien. Niet geheel terecht, maar het werkt als een belemmering, zeker in de contacten naar overheden toe. De taakomschrijving van deze afdeling moet helemaal herzien worden en een onderdeel worden van dit beleidsplan.</i>
Wat willen we?
<i>Meer invulling van de traditionele historische vereniging. Meer naar buiten treden en de bevolking inspireren om het cultureel erfgoed te waarderen en te beschermen. Meer vrijwilligers betrekken bij deze afdeling door het toenemen van hun taken. Een juiste taakomschrijving die past bij de rol van de afdeling.</i>

Stichting Beheer Gebouwen

Doen we dit nu goed? → Ja
<i>Ja. Financiën baren zorgen op langere termijn. Huidig onderhoud en beheer zijn redelijk tot goed. Toegankelijkheid gebouwen is niet optimaal.</i>
Wat willen we?
<i>Meer proactief onderhoud plegen. Ruimere financiële middelen. Gebouwen toegankelijk maken voor minder validen en energie beheer beter regelen (warmte en verlichting)</i>

PR commissie

Doen we dit nu goed? → kan beter
<i>Wat ze doen, doen ze goed. Vooral de museale- en de HGB bestuur berichten verlopen goed. De berichtgeving vanuit de andere afdeling verloopt niet altijd via de PR-commissie. De website is enigszins gedateerd en onvoldoende actueel. De Actueel voldoet, maar moet eigenlijk digitaal worden. De bijeenkomsten voor de leden, lezingen en videodagen, zijn een succes.</i>
Wat willen we?
<i>Een PR-commissie die op het algemene HGB nieuws zit en als zodanig ook erkend wordt door alle geledingen van het HGB. Meer bemensing uit de andere geledingen. De PR-commissie wordt/is het centrale punt van alle HGB uitingen. Dit betekent dat zij een leidende rol hebben bij een eventueel inrichten van een "openbaar" informatiepunt. Een website die een hedendaagse uitstraling krijgt en waaraan een ieder meewerkt om de informatie actueel te houden. De "Actueel" alleen digitaal verspreiden en een onderdeel laten zijn van de website. Het HGB meer een gezicht naar buiten geven en de rol voor de "ledenwerving" meer inhoud geven. Een meer onafhankelijker rol van de diverse besturen.</i>

Periodieken

Doen we dit nu goed? → Ja
<i>De beide periodieken, De Nieuwe Schouwschuit (DNS) en de Actueel voldoen in grote mate. Een laatst gehouden onderzoek toonde dit aan. De Actueel is uitgave die grotendeels digitaal wordt verstrekt, de DNS gaat uitsluitend op papier naar de leden. De DNS is nu een eigen organisatie binnen de HGB organisatie. Hierdoor ontbreekt het directie contact met het HGB bestuur.</i>
Wat willen we?
<i>De papieren DNS houden. De onderwerpen luchtiger brengen waardoor een groter publiek wordt bereikt zonder de wetenschappelijke waarde van de artikelen geweld aan te doen. De Actueel vanaf 1-1-2015 uitsluitend digitaal verstrekken. Voor diegene die van internet verstoken zijn in de NSS een hoofdstukje opnemen met actuele informatie. De DNS inhoudelijk onder de verantwoording van de afdeling BE brengen. De uitgave en mede eindredactie laten vallen onder de verantwoording van de PR-commissie.</i>

Participatie met andere organisaties

Doen we dit nu goed? → in ontwikkeling
<i>De andere organisaties zijn nodig om bijzondere zaken te ontwikkelen en uit te voeren. Het betreft hoofdzakelijk die zaken die (bijna) hetzelfde zijn. De samenwerking met drie anderen is in ontwikkeling. Er wordt onderzocht in hoeverre samenwerking verder uitgebouwd kan worden. Hierbij zijn de speerpunten: cultuurhistorie, vrijetijdsbesteding en toerisme. Dat samenwerking tot integratie kan leiden wordt op voorhand niet ontkend.</i>
Wat willen we?
<i>Vergaande samenwerking. De samenwerking, zoals die nu verkend wordt met de Stichting Beemster Werelderfgoed (SBW), Beemsters Welvaart (BW) en de Stichting Plattelandsvernieuwing (SPV), onderschrijven door het goedkeuren van hun visienota. Verder samenwerking zoeken met andere organisaties, bedrijven en overheden. Goed onderzoeken of samenwerken tot samengaan kan leiden.</i>

Gelieerde organisaties

Doen we dit nu goed? → Gaat goed.
<i>De stichting Simon de Heer, de Stichting tot behoud van de molen de Nachtegaal en de Stichting behoud Weegbrug werken met een zelfstandig bestuur. De samenspraak met het HGB is goed. Er zijn GEEN directe bestuurlijke verbintenissen. Het afgevaardigde HGB bestuurslid zit in deze gelieerde organisatie zonder last en ruggenspraak. Zij doen echter wel verslag van wat zich in de andere organisatie afspeelt. Om deze reden vallen ze buiten deze beschouwing.</i>
Wat willen we?
<i>Houden wat we hebben.</i>

7. Toekomstige ontwikkelingen

7.1. Perspectiefschets voor de huidige middelen en de te verwachten situatie in 2020

Onderzoek, collectie beheer en educatie

De musea Betje Wolff en Agrarisch Museum Westerhem geven een goed beeld van de Beemster Cultuurhistorie. De afdeling Beemster Erfgoed is nauwgezet bezig met het onderzoeken en verwerken van de vele beschikbare documenten, fotomateriaal en andere gegevens. Zij doen ook historisch onderzoek. Wat betreft de afdeling Beemster Erfgoed wijken de huidige activiteiten af van de oorspronkelijke doelstellingen voor deze afdeling. Het onderdeel ruimtelijke ordening uit de doelstellingen komt tot op heden niet tot zijn recht. Een herziening van de doelstellingen is daarom noodzakelijk. Zie verder punt 7.2

Door de jaren heen is er een kleurrijk pallet verzameld bestaande uit objecten, boeken, papieren, documenten, gegevens, tijdschriften, beeld en geluid, onderzoeken, etc.

Er moet een masterplan komen om de genoemde onderdelen in een totaal overzicht te plaatsen. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden in tijdspannen en geplaatst worden tegen de landelijk, Europese en wereld ontwikkelingen in een bepaalde periode. Het zal hierdoor duidelijk worden van welke perioden gegevens en bijbehorende documenten en objecten ontbreken of beperkt beschikbaar zijn.

Op basis van deze bevindingen kunnen dan (jaar)plannen opgesteld worden voor verdere verdieping en het verkrijgen van objecten en documenten om het totaal overzicht van het Beemster Cultureel Erfgoed meer compleet te maken.

De diverse afdelingen geven nu ieder op hun eigen wijze invulling aan het onderwerp educatie, publicatie, bescherming van ons Cultureel Erfgoed.

Het is beter één masterplan op te stellen waarbij ook de huidige activiteiten op dit terrein in kaart worden gebracht. Op basis van dit totale overzicht kan dan een plan opgesteld worden waarbij elke afdeling een eigen onderdeel van het plan verder uitwerkt en uitvoert.

7.2. Vastleggen van de historie van de Beemster

De oorspronkelijke rol van de afdeling Beemster Erfgoed is gebaseerd op de door de extra algemene ledenvergadering van het HGB in het najaar van 2009 vastgestelde "Richtlijnen voor de Afdeling Beemster Erfgoed". Deze richtlijnen gaan er vanuit deze afdeling zich hoofdzakelijk bezig houdt met het uit cultuurhistorische oogpunt bekijken van en sturen op de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in de Beemster.

De praktijk geeft echter aan dat deze afdeling een andere invulling geeft aan hun taak. De afdeling BE fungeert en wil steeds meer fungeren als een "historische vereniging". Een zeer goed streven en een goede invulling waar behoefte aan is. De nieuwe taakomschrijving voor deze afdeling moet een borging inhouden om allerlei zaken die met de Beemster cultuurhistorie te maken hebben in kaart te brengen en te ontsluiten. Niet alleen het verleden hoort hierbij, maar ook het heden en de toekomst. Door het vastleggen van huidige zaken wordt de toekomstige historie opgebouwd en bijgehouden.

De rol van "bewaker van de ruimtelijke ordening vanuit cultuurhistorisch perspectief" kan het best terug gelegd worden bij het HGB bestuur. De nieuwe doelstellingen voor de afdeling BE zijn geen onderdeel van dit beleidsplan.

In de rest van de hoofdstukken wordt, voor wat betreft de afdeling BE, uitgegaan van de huidige activiteiten van deze afdeling.

7.3. Ontwikkelingen in de samenwerking met andere partijen

De samenwerking die er is tussen de Stichting Beemster Werelderfgoed (SBW), Beemster's Welvaart (BW) en Stichting Plattelandsvernieuwing (SPV) vraagt om een aanpassing van het toekomstige beleid voor het HGB.

Hiervoor moeten weloverwogen keuzes gemaakt worden.

In de ALV van 2014 is de opdracht aan het bestuur verstrekt om deze samenwerking een onderdeel te laten zijn van het totale nieuw op te stellen beleidsplan. Dit document is hiervan de weergave.

Deze samenwerking is ontstaan omdat in de praktijk blijkt dat vele werkzaamheden van de afzonderlijke organisatie worden uitgevoerd zonder overleg, terwijl er wel overlap is. De samenwerking zal dit gaan bundelen en stroomlijnen. In de algemene ledenvergadering van 2011 en 2012 is dit door het bestuur toegelicht en geaccordeerd door de ledenvergadering.

Door de vier partijen is hierover een nota geschreven onder de naam: Visie op samenwerking in Werelderfgoed Beemster. (juni 2013).. Voor belangstellenden is deze nota digitaal beschikbaar.

In onderstaande tabel is duidelijk te zien welke activiteiten iedere organisatie uitvoert en waar de overlap ligt.

	Taken	BW	SPV	HGB	SBW
1	Vermarkten Beemster Werelderfgoed	X	X	X	X
2	Historisch onderzoek			X	
3	Verzamelen historisch materiaal			X	
4	Tentoonstellen van materialen		X	X	
5	Lezingen en rondleidingen	X	X	X	X
6	Cultuurhistorisch besef voor ruimtelijke ordening		X	X	
7	Toeristische informatie	X			X
8	Ontvangen toeristen en bezoekers	X	X	X	X
9	Rol in de Beemster maatschappij	X	X	X	X
10	Ruimte voor cultuur en educatie	X	X	X	X
11	Economische ontwikkelingen voor ondernemers		X		X
12	Organiseren van evenementen	X	X		X
13	Aanspreekpunt voor initiatieven van anderen	X	X	X	X
14	Werelderfgoed laten zien				

Duidelijk is het belang om samen te werken en krachten te bundelen.

De activiteiten van het HGB en de SBW vinden voornamelijk plaats op het complex Westerhem. Het voorhuis is in gebruik door het Bezoekerscentrum Beemster (*voor 1 oktober 2014 heette dit: Infocenter*). De bibliotheek is ingericht als historisch informatiepunt over de Beemster (Beemster Erfgoedkamer). Op de bovenverdieping van het voorhuis zijn vele historische en museale objecten opgeslagen in de klimaatkamers en op de zolders. In de boerderij van Westerhem is het Agrarisch Museum gevestigd. De schuur wordt gebruikt als opslagplaats. De tuin geeft een mooi beeld van hoe een boerenerf er uit ziet. Op loopafstand is museum Betje Wolff gevestigd.

Zowel Beemsters Welvaart als Stichting Plattelands Vernieuwing heeft geen eigen onderkomen. Zij beleggen bijeenkomsten in diverse lokaliteiten of maken gebruik van de faciliteiten van complex Westerhem.

Uit het overzicht blijkt dat er belangrijke gezamenlijke kernpunten van de vier partijen zijn te onderscheiden: Cultuurhistorie, vrijetijdsbesteding, educatie en toerisme.

Het HGB speelt in deze vier kernpunten duidelijk mee.

Ook is duidelijk dat het "laten zien" van het werelderfgoed (nog) niet is ingevuld.

Samenwerken is ook van belang om een aantal andere redenen.

Door samen te werken met de vier partijen kan mogelijk het probleem van vrijwilligerstekort worden opgevangen. Ook kunnen ze voor elkaar taken uitvoeren of aanvullen waarbij een andere behoefte ontstaat. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om te verdiepen en te verbreden.

Het nieuwe gemeentelijke Maatschappelijk Beleidskader, de onderlegger voor gemeentelijke subsidies, spreekt duidelijk over samenwerken en samen doen. Hierbij hoort het aanbieden van diensten aan andere partijen tot de speerpunten. Een vereniging moet maatschappelijk relevant bezig zijn. Mede van deze punten hangt de subsidiering af.

Verdieping en ontwikkeling betekenen inspelen op de toenemende nationale en internationale aandacht voor cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit alles met de juiste balans tussen ons erfgoed en de thans beschikbare moderne middelen om deze rijkdom onder de aandacht van onze "klanten" te brengen.

Met ander woorden: op de juiste wijze gebruik maken van moderne technieken, communicatie methoden en hulpmiddelen. Er is behoefte aan een goed informatie punt: Het bezoekerscentrum.

7.4. Informatie locatie, het Bezoekerscentrum Beemster

Gedurende de afgelopen decennia, waarin het toeristisch bezoek aan de Beemster gestaag is toegenomen, is de behoefte aan een informatie locatie over het Werelderfgoed Beemster, in de vorm van een Bezoekerscentrum, toegenomen.

De Beemster heeft een eigen en sterk imago als monument op de lijst van Werelderfgoederen van UNESCO. Direct na de erkenning door Unesco is door de Stichting Beemster Werelderfgoed (SBW) een informatie centrum opgericht dat door vrijwilligers operationeel wordt gehouden. Een echt bezoekerscentrum, met meer faciliteiten dan er zijn, ontbreekt.

De afgelopen twee jaar hebben de besturen van de SBW en HGB regelmatig overleg gehad over een verdere ontwikkeling van een informatie locatie (nieuw Bezoekerscentrum) en zijn er een aantal uitgangspunten voor de opzet van een nieuwe informatie locatie geformuleerd. Later zijn daar de Stichting Plattelandsvernieuwing en Beemster's Welvaart bij gekomen en hebben zich verenigd in het vier partijen overleg.

Uitgangspunten voor opzet van een Bezoekerscentrum (nieuwe stijl, na 2014) zijn:

1. Ontvangstruimte voor minimaal 100 personen
2. Mogelijkheid voor een (kleine) restauratieve voorziening
3. Integratie van de huidige experience.
4. Presentatie van de Beemster (geschiedenis) met ondersteuning van moderne audiovisuele middelen waardoor de bezoeker een goed maar bovenal boeiend inzicht krijgt over de Beemster.
5. Informatievertrekpunt voor verdere recreatieve activiteiten in de Beemster en de Regio
6. Verkooppunt van Beemster producten, documentatie, souvenirs en ander informatie materiaal
7. Informatie- en studiecentrum voor bezoekers met gedetailleerde belangstelling voor cultureel erfgoed.
8. Beemstermuseum
9. Een locatie met nationale maar ook internationale uitstraling!

Het ontwikkelen van bovengenoemde punten binnen het complex Westerhem waarbij het Agrarisch Museum (stolp) en het Infocentrum (voorhuis) een integraal onderdeel vormen.

Al deze ambities vragen om een aanpassing van het complex Westerhem. Voor de ontvangst van bezoekers zal ruim rekening gehouden moeten worden met parkeren en het afzetten van busreizigers.

Voor het eerst heeft het college van burgemeester en wethouders in 2014 in het collegeprogramma een hoofdstuk gewijd aan toerisme en samenwerking op dit gebied. Dit betekent dat de gemeente Beemster het belang onderschrijft dat toerisme een speerpunt is. In werkgroepverband, waar het vier partijenoverleg, de Beemster ondernemers en de gemeente Beemster in vertegenwoordigd zijn, worden plannen voorbereid om het toerisme een impuls te geven. De hiervoor geschetste situatie met een Bezoekerscentrum –nieuwe stijl- is daar een belangrijk onderdeel in. De inbreng van professionele kennis is hierbij noodzakelijk.

7.5. Toekomstige beleidsontwikkelingen HGB op gebied van samenwerking

De ingezette samenwerking met de vier partijen vraagt om een visie op velerlei punten voor de toekomst van het HGB. Er zijn een aantal samenwerkingsmodellen denkbaar:

- We gaan niet samenwerken, we blijven totaal zelfstandig. De HGB organisatie blijft zoals die is.
- We gaan wel samenwerken, maar het HGB behoudt haar eigen identiteit.
- We gaan alle organisatie in één organisatie onderbrengen, samengaan dus.
- We splitsen het HGB op in bv. een cultuurhistorische en een toeristische poot.

De ontwikkelingen van complex Westerhem vraagt om een vorm van samenwerking. In het verleden is de ledenvergadering van HGB akkoord gegaan met samenwerking met de vier partijen en de ontwikkeling van complex Westerhem tot bezoekerscentrum. De ontwikkelingen van complex Westerhem krijgen een extra meerwaarde nu in het voorhuis van Westerhem, de Beemster Erfgoedkamer is ingericht en geopend. Belangstellende van de Beemster Cultuur Historie kunnen hier informatie verkrijgen of brengen. De directe en indirecte gevolgen voor de samenwerking en het vormen van een Bezoekerscentrum zijn voor het HGB nog niet in beeld gebracht. Het beleid op dit punt moet hier voor bepaald worden.

In het HGB bestuur en de werkgroep HGB beleidsplan is hierover uitvoerig gediscussieerd. Beide uiteraard apart. De ideeën van de bestuur- en werkgroep leden komen in grote lijnen overeen al was de stemming niet altijd unaniem.

In grote lijnen wordt het volgende voorgesteld:

- Het HGB blijft een zelfstandige vereniging.
- De mogelijkheid onderzoeken om de musea in een gezamenlijke aparte stichting onder te brengen, gelijk aan de stichting Gebouwen. Uitgangspunt is dat museum Betje Wolff haar huidige identiteit behoudt.
- Samenwerking, ook met anderen dan de genoemde vier, is noodzakelijk. Samengaan is (voorlopig) geen doelstelling.
- Streven om complex Westerhem een waardig Werelderfgoed bezoekerscentrum te laten zijn. Hierbij vertolkt het HGB de rol van aandrager van de Beemster historie. Het HGB zal, anders dan noodzakelijk voor de museale activiteiten, geen toerisme activiteiten ontwikkelen.
- Het HGB werkt mee om de gebouwen uit te breiden c.q. aan te passen om een volwaardig bezoekerscentrum te realiseren.
- Het Agrarisch Museum Westerhem op korte termijn omvormen tot een Beemstermuseum om de Beemster historie beter en op een moderne wijze te presenteren.
- Als er sprake mocht zijn van een verdere samenwerkingsintegratie, met name van de musea, dan zullen de collecties en de objecten te allen tijde eigendom van het HGB blijven.
- Bij verdergaande samenwerking (samengaan) zal van een nieuwe organisatie uitgegaan moeten worden.
- De gemeente Beemster moet hierin een actieve rol spelen door het beschikbaar stellen van middelen en ondersteuning bij deze ontwikkelingen.
- Het streven moet zijn om de uitvoeringszaken van de samenwerkingsverbanden op professionele leest te schoeien.

Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de beleidspunten, zie hoofdstuk 8.

8. Beleidsvoornemens voor de periode 2015 – 2020

In de voorgaande hoofdstukken zijn alle beleidsonderwerpen geëvalueerd, behandeld en besproken. Uit dit geheel zijn beleidsvoornemens opgesteld voor de periode 2015 tot en met 2020.

Deze beleidsvoornemens zijn:

1. Samenwerking met andere partijen:

Het beleid van het HGB is er op gericht om samenwerking met andere partijen te intensiveren en mogelijk uit te breiden. De vorm van deze samenwerking zal aan de algemene ledenvergadering van het HGB worden gepresenteerd.

2. Realiseren bezoekerscentrum:

Het beleid van het HGB is er op gericht om op het complex Westerhem een Bezoekerscentrum te realiseren. Dit gebeurt door samenwerking met andere partijen. Zo nodig worden de accommodaties aangepast of uitgebreid. Het doel is om de bezoekers van het werelderfgoed beter te ontvangen en te kunnen uitleggen waarom de Beemster een werelderfgoed is.

3. Identiteit:

Het beleid van het HGB is er op gericht om een eigen identiteit te behouden en hieraan te werken en eigenaar te blijven van alle nu aanwezige collecties en objecten.

4. Ontwikkelingen:

Het beleid van het HGB is er op gericht om alleen de cultuurhistorie en de museale activiteiten en al dat geen wat hier bij hoort, te ontwikkelen. Het ontwikkelen en uitvoeren van toeristische activiteiten, anders dan noodzakelijk voor de museale activiteiten, ligt buiten het aandachtveld van het HGB.

5. Complex Westerhem:

Het beleid van het HGB is er op gericht om het Agrarisch Museum Westerhem om te vormen tot een Beemstermuseum. Het aan te passen complex Westerhem speelt hier een belangrijke rol in. Echter ook zonder deze aanpassingen is het omvormen tot een Beemstermuseum noodzakelijk. Westerhem moet onderscheidend worden. Het agrarisch deel blijft een component in de expositie.

6. Museum Betje Wolff:

Het beleid van het HGB is er op gericht om museum Betje Wolff in haar huidige vorm te laten. Het is een gewaardeerd museum. De mogelijkheden onderzoeken om de toegankelijkheid te verbeteren en de presentatietechnieken te moderniseren.

7. Voor beide musea:

Het beleid van het HGB is er op gericht om voor beide musea de geregistreerde status te behouden.

8. Inkomsten musea:

Het beleid van het HGB is er op gericht om mogelijkheden te zoeken om de inkomsten van de beide musea te vergroten. Dit kan door de verkoop van koffie, thee, et c. en het inrichten van een museumwinkel.

9. Cultuur en historie:

Het beleid van het HGB is er op gericht dat de afdeling Beemster Erfgoed de Cultuur en/of Historie van de Beemster, anders dan de musea, inventariseert en in beeld brengt. Zij doen dit o.a. door onderzoek, studie, conservering en geschiedschrijving. Hun taakomschrijving wordt hierop aangepast.

10. Ruimtelijke ordening:

Het beleid van het HGB is er op gericht om op Cultuurhistorisch gronden pro actief bij te dragen aan het bewaken van de ruimtelijke ordening in de Beemster. Deze taak wordt door het HGB bestuur uitgevoerd.

11. Vrijwilligers:

Het beleid van het HGB is er op gericht om een goede thuishaven te zijn voor de vrijwilligers. Voor de vele vrijwilligers wordt hun taak binnen het HGB als hobby uitgevoerd. Zonder vrijwilligers is er geen HGB. De vrijwilliger zal ondersteund worden door noodzakelijk faciliteiten aan te bieden. Door aantrekkelijk werk te bieden en meer naar buiten te treden kan het dreigend tekort aan vrijwilligers ingevuld worden. Het is duidelijk dat vrijwilliger zijn bij het HGB een mooie hobby is, een welkome vrijetijdsbesteding. Het invullen van de werkzaamheden van de vrijwilliger moet op “maatwerk” berusten.

12. Stichting Beheer Gebouwen:

Het beleid van het HGB is er op gericht om de werkzaamheden van de Stichting Gebouwen te continueren. Deze stichting zal zich bezig houden met de realisatie van de gewenste aanpassingen op complex Westerhem en museum Betje Wolff.

13. PR commissie:

Het beleid van het HGB is er op gericht dat alle publiciteit en publicaties, zowel in analoge- als digitale vorm, door de PR commissie wordt gecoördineerd. Hieronder vallen alle persberichten, het web content, de HGB uitgaven en de sociale media. Tevens coördineert de PR commissie alle uitingen naar buiten zoals ledenwerfacties, lezingen, videodagen, deelname aan beurzen en evenementen en de website. Om dit in goede orde te laten verlopen is het noodzakelijk dat vanuit elke geleding een vertegenwoordiger in de PR commissie zitting heeft. Voor de PR commissie zal een taakomschrijving opgesteld worden.

14. Automatisering:

Het beleid van het HGB is er op gericht om de automatisering van de HGB te centraliseren en te standaardiseren. Het gebruik van standaard in de markt te verkrijgen componenten en programmatuur is noodzakelijk. Voor dezelfde werkzaamheden wordt dezelfde oplossing gezocht die onderling gekoppeld en uitwisselbaar moeten zijn.

15. De publicaties:

Het beleid van het HGB is er op gericht om De Nieuwe Schouwschuit (DNS) op papier uit te geven. De inhoud van de DNS blijft wetenschappelijk verantwoord, maar de leesbaarheid wordt verhoogd. De DNS zal ook meer informatie vanuit de HGB organisatie bevatten zoals de stukken voor de algemene ledenvergadering en een korte samenvatting van de elektronische informatievoorzieningen. “De Actueel” blijft een mededelingenblad met wetenswaardigheden en zal eerdaags uitsluitend digitaal verschijnen.

16. Gelieerde partijen:

Het beleid van het HGB is er op gericht om de samenwerking met de gelieerde partijen (Stichting tot behoud van molen de Nachtegaal, Stichting de Weegbrug en Stichting Simon de Heer) voort te zetten. In deze drie organisaties heeft het HGB bestuur een vertegenwoordiger zitten die in deze organisatie acteert zonder “last en ruggespraak”. In de vergaderingen van het HGB bestuur en in de ALV wordt door de HGB vertegenwoordiger verslag gedaan vanuit deze stichtingen.

9. Tot slot

Verantwoording:

In de algemene ledenvergadering van 26 maart 2014 zijn de beleidsvoornemens toegelicht en besproken. De ledenvergadering heeft, met enige opmerkingen, deze beleidsvoornemens voor kennisgeving aangenomen. Er is uit de HGB leden een werkgroep aangesteld om het beleidsplan nader uit te werken en aan te bieden aan het HGB bestuur. In deze werkgroep hebben de volgende leden zitting:

De heren: Mr. P. Rietbergen, P. v.d. Klooster, G. Kloosterhof en H. Komin.

De voorzitter van het HGB, de heer K. de Groot, was als toehoorder bij alle bijeenkomsten van de werkgroep aanwezig en diende regelmatig als linking pin tussen de werkgroep en het HGB bestuur.

Door twee HGB bestuursleden, Bert Jaarsma en Jan Jobsis, is het conceptbeleidsplan opgesteld. Zij hebben alle werkgroep bijeenkomsten bijgewoond en gezorgd dat de wijzigingsvoorstellen in het beleidsplan verwerkt werden.

De werkgroep heeft het concept grondig bestudeerd en op verschillende punten veranderingen aangebracht. Op 9 december 2014 heeft de werkgroep versie 10 vastgesteld. Deze versie is aangeboden aan het HGB bestuur.

Het HGB bestuur heeft het aangeboden beleidsplan op 12 januari 2015 besproken. Met enige aanpassingen is versie 10.2 door het bestuur vastgesteld. Het bestuur van het HGB zal het beleidsplan in de algemene ledenvergadering van 2015 presenteren.

Om dit beleidsplan leesbaar te houden hebben de samenstellers herhaaldelijk een afweging gemaakt tussen het beschrijven van de achtergronden en de kunst van het weglaten. Op hetzelfde moment realiseren de samenstellers zich dat een aantal onderwerpen meerdere malen aan de orde komen. Dit is gedaan om het onderlinge verband tussen onderwerpen zo goed mogelijk weer te geven.

Een woord van dank gaat uit naar de leden van de werkgroep die in vele bijeenkomsten in een goede en constructieve sfeer, het concept beleidsplan en de aanpassingen kritisch en grondig hebben beoordeeld.

De samenstellers:

Bert Jaarsma

Jan Jobsis

BIJLAGE

Huidig organisatieschema.

